

کاهش ۵ هزار واحدی شاخص بورس

در معاملات دیروز بورس، شاخص کل با افت ۵۴۵۲ واحدی به ارتفاع ۲ میلیون و ۱۷۱ هزار و ۵۱ واحد رسید. شاخص هموزن نیز با ۳۷۱ واحد کاهش به سطح ۲۴۷ هزار و ۳۹۹ واحد رسید. شاخص کل فرابورس نیز دیروز ۱۷ واحد کاهش داشت و به محدوده ۲۶ هزار و ۱۹۶ واحد رسید.

گزارش «وطن امروز» از ویژگی‌های بودجه ۱۴۰۳

انقباضی ضد تورم

و مجلس و منطبق بر برنامه هفتم توسعه و در راستای تحقق تحول به تصویب برسد.

■ **ارقام کلان لایحه بودجه ۱۴۰۳**
تفکیک

کل منابع عمومی دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ نسبت به قانون بودجه سال جاری ۱۸٫۳ درصد رشد داشته و به ۲۴۶۲ هزار میلیارد تومان رسیده است. درآمدهای عمومی در لایحه سال ۱۴۰۳ نسبت به قانون بودجه سال جاری، ۴۲ درصد افزایش داشته و به ۱۴۹۶ هزار میلیارد تومان رسیده است. بدین ترتیب سهم درآمدهای عمومی از کل منابع، ۶۱٫۵ درصد شده که نسبت به قانون بودجه سال جاری ۸ واحد درصد افزایش یافته است.

■ **افزایش درآمدهای مالیاتی در بودجه ۱۴۰۳**

درآمدهای مالیاتی و گمرکی ۱۲۶۲ هزار میلیارد تومان منظور شده و سهم درآمدهای مالیاتی از کل منابع بودجه ۵۱٫۲ درصد بوده و نسبت به قانون بودجه سال ۹۰،۱۴۰۲ واحد درصد افزایش یافته است. منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه سال ۱۴۰۳ به ۶۴۷ هزار میلیارد تومان می‌رسد که ۲۶٫۳ درصد از منابع بودجه عمومی کشور را تأمین می‌کند و در راستای کاهش وابستگی به منابع نفت این نسبت، ۸ واحد درصد نسبت به سال جاری کاهش یافته است.

از کل منابع بودجه عمومی کشور ۱۳ درصد معادل ۳۱۹ هزار میلیارد تومان از محل واگذاری دارایی‌های مالی تأمین شده است. اعتبارات هزینه‌ای در سال ۱۴۰۳، ۱۸۰۴ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که حدود۱۹٫۵ درصد نسبت به قانون سال ۱۴۰۲ افزایش دارد. در این میان ضرب حقوق شاغلان ۱۸ درصد و بازنشستگان ۲۰ درصد افزایش یافته است.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۴۰۳ معادل سال جاری و به میزان ۳۷۵ هزار میلیارد تومان و اعتبارات تملک دارایی‌های مالی، ۲۸۲ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است که حدود ۴۳ درصد نسبت به قانون سال ۱۴۰۲ کاهش یافته و به

گروه اقتصادی؛ در یک کلان تصویر لایحه بودجه سال آینده، در راستای کاهش ناترازی‌ها و افزایش انضباط مالی دستگاه‌های مختلف تهیه شده و دولت تلاش کرده است ارقامی واقعی در آن بیاورد؛ بودجه‌ای که به اصطلاح کارشناسان انقباضی است اما می‌تواند گام بلندی در ادامه سیاست تثبیت و کاهش تورم باشد.
به گزارش «وطن امروز»، روز س‌شنبه حجت‌الاسلام‌المسلمین سیدپیراهیم رئیسی با حضور در نشست علنی مجلس شورای اسلامی پس از ارائه گزارش و دفاع از لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، این لایحه را تقدیم محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شـورای اسلامی کرد.

بر اساس این‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، لایحه بودجه سالال ۱۴۰۳ به کمیسیون تلفیق مجلس ارجاع و پس از بحث و بررسی در این کمیسیون کلیات آن برای رای‌گیری به صحن مجلس ارائه می‌شود.

رئییی در نطق خود در صحن علنی تأکید ویژه‌ای به واقعی شدن ارقام بودجه داشت. وی در این باره گفت: در بودجه ۱۴۰۳ تلاش شد هم درآمدها و هم هزینه‌ها واقعی دیده شود و تلاش شده است در این بودجه بسیاری از ناترازی‌های موجود که منجر به رنج همگان است با یک حرکت جهادی برطرف شود.
رئییی افزود: در بودجه بر مهار تورم تلاش شده و امیدواریم این تلاش‌ها در شرایطی که دشمنان تصور می‌کردند با توطئه و فتنه، ملت بزرگ ایران ما را می‌توانند به عقب برانند تا کام مانندند.

از سوی دیگر قالیباف بر اهمیت تطبیق بودجه با برنامه هفتم توسعه تأکید کرد و گفت: همان طور که دولت و مجلس برنامه هفتم توسعه را تنظیم و تدوین کردند و اکنون این لایحه مسیر نهایی تصویب را در شورای محترم نهمپای طی می‌کنند، امیدوارم لایحه بودجه ۱۴۰۳ با همکاری دولت و مجلس به تصویب برسد که این لایحه در گام اول موجب تحقق عملی ۲۰ درصدی برنامه هفتم خواهد شد، از این رو ان‌شاءالله این لایحه با کمک دولت

پنجشنبه ۱۶ آذر ۱۴۰۲
وطن‌امروز | شماره ۳۹۲۳

اقتصادی

اخبار

افزایش ۲۰ درصدی تولید خودروی سواری در سال جاری

مدیرکل صنایع خودروی وزارت صمت در گفت‌وگو با فارس اظهار داشت: در سال جاری حدود ۷۴۲ هزار دستگاه خودروی سواری به صورت کامل تولید شده که در مقایسه با ۶۲۱ هزار دستگاه تولید کامل مدت مشابه پارسال، رشد ۲۰ درصدی را نشان می‌دهد.

عبدالله توکلی‌لاهیجانی بیان کرد: سال جاری ۱۰۷ هزار دستگاه خودروی وانت در کشور تولید شده که در مقایسه با مدت مشابه پارسال از ۴۳ درصد رشد برخوردار بوده است. وی بیان داشت: علاوه بر این در ۸ ماه اول امسال حدود ۲هزار و ۳۰۰ دستگاه خودروی ون تولید شده که در مقایسه با مدت مشابه پارسال ۳ درصد رشد را نشان می‌دهد. این مقام مسؤول وزارت صمت اظهار داشت: تولید حدود ۲۵ هزار دستگاه انواع خودروی سنگین (کامیون، کامیونت و کشنده) و رشد ۲۶ درصدی تولید در این حوزه از دیگر آمار قابل ذکر است. مدیرکل صنایع خودروی وزارت صمت افزود: در مدت پادشده ۳۹۴ هزار دستگاه موتوسیکلت در کشور تولید شده که در مقایسه با مدت مشابه پارسال از ۴۱ درصد رشد برخوردار بوده است. وی افزود: علاوه بر این در ۸ ماه اول امسال حدود ۲۰۵ هزار دستگاه خودرو در بخش خصوصی تولید شده که در مقایسه با تولید ۱۱۴ هزار دستگاه در مدت مشابه پاررسال حدود ۸۰ درصد رشد تولید را نشان می‌دهد. توکلی‌لاهیجانی بیان داشت: در این مدت سهم بخش خصوصی از تولید خودرو در کشور ۲۳ درصد بوده است.

■ ■ ■

شناسایی ۲۷ نقطه ساحلی جنوب

برای ایجاد شهرهای جدید

دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی با اعلام برگزاری سیزدهمین جلسه شورای عالی، بر تلاش مجموعه وزارت راه و شهرسازی برای تحقق سیاست اقتصاد دریا محور در ۴ استان جنوبی تأکید کرد. خسرو دانشجو گفت: در سیزدهمین جلسه شـورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مکان‌یابی سکونتگاه‌های ساحلی سیستان‌و بلوچستان در قالب ۸ پهنه مورد بررسی قرار گرفت و با کلیات آن موافقت شد. وی با بیان اینکه مکان‌یابی و شناسایی ۲۷ نقطه ساحلی برای ایجاد شهرهای جدید در ۴ استان جنوبی در شورای عالی برسی خواهد شد تا ضمن تصویب مکان‌یابی آن مناطق، طرح جامع آن شهرها نیز تهیه شده و به تصویب برسد، افزود: توسعه استان‌های جنوبی، ایجاد و استقرار صنایع مختلف و رونق اقتصاد دریا محور با توجه به سیاست‌های کلی نظام و ابلاغ مقام معظم رهبری در دستور کار و برنامه شورای عالی شهرسازی و معماری قرار گرفته است، تا بعد از مکان‌یابی و تهیه و تصویب طرح جامع جهت سکونتگاه‌های جدید، مبرنامه عملیاتی و اجرایی آنها از سال ۱۴۰۳ و با هماهنگی و همکاری استانداران استان‌های مورد اشاره و سایر دستگاه‌های اجرایی و مرتبط در دستور کار قرار گیرد. دانشجو توضیح داد: مقرر است طرح جامع این سکونتگاه‌ها در سیستان‌و بلوچستان آماده و تدوین شود که تهیه این طرح‌ها و مطالعات آنها بر مبنای نیازها، ظرفیت‌ها و تهدیدها و همچنین تجربیات موفق سایر کشورهای جهان در این باره انجام خواهد شد. وی تأکید کرد: تلاش می‌کنیم تهیه و تصویب طرح‌های جامع سکونتگاه‌های منطقه مکران در ۴ استان جنوبی سیستان‌و بلوچستان، هرمزگان، خوزستان و بوشهر تا پایان سال انجام شود. دانشجو تصریح کرد: تمام کارشناسان معتقدند مراکز جمعیتی به‌جای فلات مرکزی ایران که دارای مشکلات متعددی همچون آب و سایر موارد است باید در جنوب استقرار یابد که البته این کار بتدریج و با بررسی‌های همه‌جانبه انجام خواهد شد. وی با بیان اینکه در سواحل جنوبی حتی از ۱۰ درصد ظرفیت‌های این مناطق نیز استفاده نشده است، توضیح داد: تلاش خواهیم کرد به‌رهمندی کشور را از ظرفیت‌های جنوب ایران افزایش دهیم.

■ ■ ■

انرژی‌های تجدیدپذیر در دولت سیزدهم مورد توجه بیشتری قرار گرفته و برنامه‌ریزی شده در ۴ سال آینده بیش از ۱۱ هزار مگاوات نیروگاه که عمدتاً خورشیدی است، در مدار تولید برق اضافه شود. در حال حاضر ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر در کشور بر ۱۱۰۰ مگاوات افزایش یافته است که سالانه با تولید بالغ بر ۲۱۵۴ میلیون کیلووات ساعت برق، ناترازی برق بویژه در زمان‌های پیک کاهش می‌یابد. همچنین سالانه از مصرف بالغ بر ۶۸۵ میلیون مترمکعب معادل گاز طبیعی و انتشار یک میلیون و ۶۶۴ هزار و ۵۷۸ هزار تن آلاینده‌های زیست‌محیطی جلوگیری و باعث صرفه‌جویی ۴۴ قانون اساسی باشند، فراهم شد. برق می‌شود. امروزه به‌دلیل مسائل اقتصادی اجتماعی و زیست‌محیطی، استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر به عنوان جایگزین مناسب

واگذاری‌های مالی نیز ۴ همت خواهد بود که بر این اساس منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی نسبت به سال ۱۴۰۲ حدود ۴۳ درصد کاهش یافته است.

■ **فروش ۵۸۵ همتی نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی**

در بودجه سال آینده ۵۸۵ همت منابع حاصل از فروش نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی در نظر گرفته شده که نسبت به سال ۱۴۰۲ حدود ۳ درصد کاهش یافته است، همچنین منابع حاصل از فروش اموال منقول و غیر منقول حدود ۶۱ همت است که نسبت به سال ۱۴۰۲ حدود ۵۲ درصد کاهش یافته است.

■ **درآمد ۱۱۲۲ هزار میلیارد تومانی دولت از مالیات**

برای سال آینده ۱،۱۲۲ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی در نظر گرفته شده که این رقم نسبت به بودجه سال ۱۴۰۲ حدود ۴۹۸ درصد رشد دارد. در عین حال سقف معافیت مالیاتی حقوق ۲۰ درصد افزایش یافته است. بخش اعظم افزایش مالیات‌ها مربوط به بسط پایه‌های مالیاتی و کاهش فرار مالیاتی است و افزایش کوشش مالیاتی برای جلوگیری از مالیات‌گریزی اشخاص حقوقی است. همچنین مالیات ورودی گمرک ۱۴۰ همت، سود سهام شرکت‌های دولتی ۶۰ همت، درآمد دولت از بخش ارتباطات ۲۰ همت، بهره مالکانه و حقوق دولتی از معادن ۵۵ همت و درآمد حاصل از فروش کالا و خدمات ۴۶ همت در نظر گرفته شده است.

■ **معافیت مالیاتی کسب و کارهای اینترنتی در سکوهای داخلی**
در راستای حمایت از توسعه اقتصاد رومی (دیجیتال) در کشور و تشویق کسب‌وکارهای اینترنتی به استفاده از سکو (پلتفرم)های داخلی، تا پایان سال ۱۴۰۲ درآمد کسب‌وکارهای اشخاص حقیقی در سکو (پلتفرم)های داخلی مورد تأیید وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات که تا پایان سال ۱۴۰۱ فاقد پرونده مالیاتی بوده‌اند، مشمول نرخ صفر مالیاتی می‌شود.

■ **تداوم پرداخت یارانه‌های نقدی، معیشتی و حمایتی، دارو و خرید تضمینی گندم**

در بخش اعتبارات هدفمندی یارانه‌ها، منابع لازم بابت تداوم پرداخت یارانه‌های نقدی، معیشتی و مستمری مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور و کالابرگ الکترونیک به گروه‌های مشمول همچنین تداوم پرداخت یارانه دارو و پرداخت بیمه‌های اجتماعی پیش‌بینی شده است.

■ **معافیت مالیاتی کالاها و خدمات صادراتی**

بر اساس تصره ۶ لایحه بودجه ۱۴۰۳، آن بخش از کالاها و خدمات شرکت‌های ایرانی طرف قرارداد با شرکت‌های خارجی که کالا و خدمات مورد نیاز شرکت‌های پیمانکاری خارجی را در طرح‌های مورد تعهد طرف خارجی تأمین می‌کنند، با تصویب شورای اقتصاد، مشمول تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده و معافیت مالیاتی هستند، همچنین بر اساس تبصره یک لایحه بودجه به منظور توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی، تمهیدات لازم بابت رفع مشکلات ضمانت‌نامه بانکی شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی پیش‌بینی شده است.

■ **سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی برای تولید برق هسته‌ای**

بر اساس بند ت تبصره ۸ لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، به دولت اجازه داده می‌شود از طریق سازمان انرژی اتمی ایران نسبت به تأمین مالی طرح‌های نیرو ه‌های برق آبی با استفاده از الگوی سرمایه‌گذاری خارجی، تأمین مالی خارجی (فاینانس) و داخلی منابع عمومی و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در چارچوب اهداف میان‌مدت توسعه تولید برق هسته‌ای اقدام کند.

■ **۵۰ درصد درآمدهای اصلاح بهای برق هزینه نوسازی شبکه انتقال می‌شود**

وزارت نیرو مکلف است ۵۰ درصد از درآمدهای حاصل از اصلاح بهای برق صنایع در شهرک‌ها و نواحی صنعتی را برای تأمین برق و نوسازی شبکه انتقال برق شهرک‌ها و نواحی صنعتی هزینه کند.

تا ۲ سال آینده انجام می‌شود

تولید ۵ هزار مگاوات برق سبز

برای حامل‌های انرژی فسیلی توصیه می‌شود، چـرا که کاهش ذخایر سوخت فسیلی از یک سو و غیرواقعی بودن قیمت این حامل‌ها از سوی دیگر، موجب هدررفت منابع مالی کشور در حوزه‌های مختلف بویژه در بخش صنعت برق شده است.

با توجه به شرایط اقتصادی کشور احداث نیروگاه‌های حرارتی جدید به دلیل زمانبر بودن فرآیند احداث و ناترازی سوخت در کشور، به تنهایی نمی‌تواند پاسخگوی نیاز فعلی و رشد بار سالانه شبکه باشد، به همین منظور احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر می‌تواند گزینه مناسبی برای مقابله با این مشکلات بوده و امکان دسترسی به برق پایدار را در کوتاه‌ترین زمان ممکن فراهم کند.

وزارت نیرو در دولت سیزدهم برنامه‌هایی را برای

بررسی ظرفیت مغفول تعاونی‌های توسعه و عمرانی شهرستانی

وی افزود: با پیگیری‌های انجام‌شده و برگزاری نشست‌های آموزشی و تجهیزیه در سطح استان‌های کشور ۷۲ موافقت‌نامه صادر شده است. مسکنی یادآور شدند: این نوع تعاونی‌ها با تصویب قانون تأسیس شرکت‌های تعاونی توسعه و عمران شهرستانی سال ۱۳۸۹ در مجلس شورای اسلامی تشکیل شد.

وی تصریح کرد: اساسنامه این تعاونی‌ها در هیات محترم وزیران در سال ۱۳۹۱ به تصویب رسیده است که تاکنون در ۱۴۰ مورد تسریع در روند توسعه اقتصادی کشورها شده است. راه‌سازی، گردشگری و پایانه صادراتی پروژه‌های مختلفی به بهره‌برداری رسیده و در دست اجراست.

معاون امور تعاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: در راستای توسعه این نوع تعاونی‌ها در دولت سیزدهم اقدام به اصلاح قانون تأسیس تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی شد که موضوع در کمیسیون امور اجتماعی مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و برای طرح موضوع در صحن علنی مجلس شورای اسلامی در دستور کار قرار گرفته ولی متأسفانه

حال فعالیت هستند. وی افزود: با هدف توسعه فعالیت این تعاونی‌ها در دولت سیزدهم نسبت به اصلاح قانون تأسیس تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی اقدام شده که در کمیسیون امور اجتماعی مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و جهت طرح موضوع در صحن علنی مجلس در دستور کار قرار گرفته است. اخیراً نیز معاون امور تعاون وزارت کار خبر از فعالیت ۱۴۰ شرکت تعاونی توسعه و عمران شهرستانی با عضویت ۱۵۲ نفر در سراسر کشور داده است.

مهدی مسکنی در این باره گفت: بر اساس ماده یک قانون تأسیس شرکت‌های تعاونی توسعه و عمران شهرستانی به‌منظور تسریع در رشد و توسعه شهرستان‌ها، هدایت منابع مردمی به بخش‌های تولیدی، بسترسازی برای ورود بخش‌های تعاونی و خصوصی به فعالیت‌های اقتصادی و انجام طرح‌هایی که به‌دلیل افزونه‌زا (انتزا) بودن آن، امکان واگذاری به بخش خصوصی وجود ندارد، شرکت‌هایی با عنوان شرکت‌های تعاونی توسعه و عمران شهرستانی تشکیل شد.

تعاونی

بر اساس آمارها، ۱۴۰ شرکت تعاونی توسعه و عمران شهرستانی با عضویت بیش از ۱۵۳ هزار نفر در کشور در حال فعالیت هستند. تشکیل تعاونی‌های مذکور در کاهش فقر، ایجاد اشتغال پایدار و توسعه و آبادانی اقتصاد روستا نقش موثر و بسزایی دارد.

در راستای تسریع در رشد و توسعه شهرستان‌ها، هدایت منابع مردمی به بخش‌های تولیدی، بسترسازی برای ورود بخش‌های تعاونی و خصوصی به فعالیت‌های اقتصادی و انجام طرح‌هایی که به دلیل رانت‌زا بودن آن امکان واگذاری به بخش خصوصی وجود ندارد، امکان تشکیل شرکت‌هایی با عنوان شرکت‌های «تعاونی تعاونی و عمران شهرستانی» که تابع قانون بخش تعاونی و قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی باشند، فراهم شد.

خرداد ۱۴۰۲ مدیرکل دفتر توسعه سرمایه‌گذاری اقتصاد تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به عضویت بیش از ۱۵۳ هزار نفر در تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی، تعداد این تعاونی‌ها در کشور را ۱۳۶ شرکت تعاونی عنوان کرد و گفت: با پیگیری‌های انجام شده و برگزاری جلسات آموزشی و توجهی در سطح استان‌ها، ۷۲ موافقت‌نامه صادر شده است. بر اساس اعلام جعفر امیرآبادی‌زاده، ۱۳۶ شرکت تعاونی توسعه و عمران شهرستانی با عضویت بیش از ۱۵۳ هزار نفر در